



Voorzitter,

De fractie van het CDA Oude IJsselstreek kijkt met vertrouwen naar de begroting voor het komende jaar. De afgelopen jaren zijn financieel niet gemakkelijk geweest. Er moest worden bijgestuurd, scherpe keuzes moesten worden gemaakt. Maar dankzij een gezamenlijke inzet van raad, college en organisatie is het gelukt en natuurlijk ook wat Rijksmiddelen is het tij gekeerd. De gemeente staat er weer stevig voor. Dat geeft ruimte om met optimisme naar de toekomst te kijken. Eigen koers houden maakt sterk.

Deze begroting laat zien dat evenwicht en vooruitgang hand in hand kunnen gaan. We houden onze financiën op orde, maar verliezen de mensen in onze gemeente niet uit het oog. Want uiteindelijk gaat het niet om de cijfers, maar om wat we met die cijfers kunnen betekenen. Wij willen dat inwoners van Oude IJsselstreek weer met vertrouwen de toekomst tegemoetzien — in een gemeente die goed bestuurd wordt en waar perspectief is voor jong en oud.

Namens het CDA spreken wij onze waardering uit voor iedereen die zich inzet voor de samenleving van de Oude IJsselstreek. Juist in het sociaal domein zien wij het hart van onze gemeenschap kloppen — daar waar mensen naar elkaar omzien en niemand aan de kant mag staan.

“Eigen koers houden maakt sterk.”

Dat motto van onze programmabegroting raakt precies de kern van waar de Oude IJsselstreek voor staat: doen wat past bij onze mensen, onze dorpen en onze waarden. Juist in het sociaal domein zien we die kracht. Hier draait het niet om systemen, maar om mensen. Om luisteren, nabij zijn, en samen oplossingen vinden.

We zien in deze begroting dat de gemeente koersvast wil blijven op een aantal belangrijke beleidsdoelen.

Het versterken van de sociale basis — zodat inwoners elkaar kunnen ondersteunen en hulp dichtbij blijft.

Meer investeren in preventie — omdat voorkomen beter is dan genezen, zowel menselijk als maatschappelijk.

En het bevorderen van participatie en bestaanszekerheid — zodat iedereen mee kan doen, ongeacht leeftijd, achtergrond of inkomen.

Dat zijn mooie, stevige uitgangspunten die aansluiten bij de kracht van onze gemeenschap. We zien initiatieven van inwoners, verenigingen en maatschappelijke organisaties die met passie bijdragen aan welzijn en verbinding. Dat is waar het hart van het sociaal domein klopt, en dat verdient ons vertrouwen én onze steun.

Maar voorzitter, eigen koers houden betekent ook: eerlijk zijn over de uitdagingen onderweg. Want de druk op het sociaal domein neemt toe. Professionals ervaren hoge werkdruk, en inwoners die hulp zoeken, ervaren soms dat het systeem nog te ingewikkeld is. Als we meer verantwoordelijkheid neerleggen bij inwoners en de samenleving, dan moeten we er ook voor zorgen dat er een vangnet blijft — warm, bereikbaar en betrouwbaar.

En daar wil het CDA graag twee vragen over stellen aan de wethouder:

Hoe zorgt u ervoor dat de ambitie om te investeren in preventie en samenredzaamheid niet onbedoeld leidt tot vershraling van directe ondersteuning voor mensen die nú hulp nodig hebben?

En hoe borgt u dat de uitvoering van die beleidsdoelen — bijvoorbeeld in de samenwerking met zorgaanbieders en vrijwilligersorganisaties — gepaard gaat met voldoende ruimte en vertrouwen voor de professionals die het dagelijks werk doen?

Voorzitter,

Het sociaal domein is misschien wel het meest menselijke deel van onze begroting. Het gaat over de vraag: hoe zorgen we ervoor dat iedereen in de Oude IJsselstreek mee kan doen, zich gezien voelt en perspectief houdt?

Als CDA willen we bouwen aan een samenleving waarin mensen niet tegenover elkaar staan, maar naast elkaar. Waar zorg, vertrouwen en verantwoordelijkheid hand in hand gaan.

Laten we die koers vasthouden met een open blik, een warm hart en een stevige hand aan het roer. Want alleen dan maken we de belofte van deze begroting waar:

Eigen koers houden maakt sterk — juist als we dat samen doen.

Het CDA blijft zich daarvoor inzetten: voor een sterke, zorgzame en verbonden Oude IJsselstreek.

Daarnaast Voorzitter, wil ik graag met u terugkijken naar het coalitie-akkoord 2022-2026.

Als we dan kijken naar de speerpunten voor de fysieke leefomgeving dan kunnen we het volgende vaststellen:

Het speerpunt woningbouw komt langzaam op gang. In de meeste kernen wordt er wel gebouwd maar de echte versnelling moet in 2026 zichtbaar worden. Dan beginnen we te bouwen op de geplande uitleglocaties, te beginnen in Varsseveld met de Tuit. Daarna starten we met de Biezenakker in Uift en Lenteleven in Gendringen. We bouwen naar behoefte en dat betekent dat we door moeten gaan met het bouwen van levensloopbestendige woningen en woningen voor starters. Daarnaast is er ook behoefte aan sociale woningbouw door Wonion en huurwoningen in het middensegment.

Voorzitter, het CDA wil ook voldoende aandacht voor onze kleine kernen. Gelukkig zien we dat daar nu goede plannen zijn voor o.a. één straatje erbij'.

We hadden al veel verder kunnen zijn maar helaas zien we dat een aantal initiatieven om verschillende redenen niet van de grond komen. Het is belangrijk om te achterhalen wat de oorzaken zijn en wat we daaraan kunnen doen.

We werken aan een vitaal buitengebied en dat is belangrijk voor de leefbaarheid in onze gemeente. We horen steeds dat een aantal boeren wil stoppen met hun bedrijf. Hierdoor ontstaan er wel kansen voor kleine woongemeenschappen op boerenerven. Dat zouden wij zeker toejuichen.

Wij kennen echter weinig stoppende boeren dus vraag ik de wethouder of de gemeente dit goed in beeld heeft en aan welke aantallen we dan moeten denken?

Wat we wel horen is dat onze boeren snakken naar duidelijkheid richting toekomst. Ze vragen om flexibiliteit om nevenactiviteiten te kunnen ontwikkelen of door ontwikkelen. Denk aan recreatie, educatie en wonen.

Voorzitter, we willen ook de bereikbaarheid van onze gemeente vergroten en aandacht voor de verkeersveiligheid. De laatste jaren is hier gelukkig veel aandacht voor geweest en hebben we in maart 2025 het Mobiliteitsplan vastgesteld waar we de komende jaren aan gaan werken. Ook dit is keurig verwerkt in de begroting. We moeten wel oppassen met het afsluiten van wegen want daar zijn wij in principe op tegen vanwege doorstroom en bereikbaarheid. Participatie met onze inwoners hierin vinden wij essentieel.

Voorzitter, we hebben als raad, met z'n allen in de afgelopen periode goede plannen gemaakt over groene aspecten zoals klimaatadaptatie, hittestress en waterberging. Ook in 2026 gaan we verder met de realisatie ervan en daar is ook ruimte voor gemaakt in de begroting.

Voorzitter kijkend naar de energietransitie stellen we vast dat onze gemeente koploper is in de regio. Maar we zijn er nog niet want het stroomverbruik blijft de komende jaren stijgen en daarmee ook de energiebehoefte. We constateren steeds meer weerstand tegen immense zonneparken en zullen ons beraden hoe we ons daar beleidsmatig op aan moeten passen.

Het CDA is benieuwd hoe de clustering van zorgondersteuners in het Frank Damenpand uit zal pakken.

Als het goed is dan zal de efficiency toenemen, zal er minder personeel nodig zijn en zullen de totale kosten op termijn afnemen. Het CDA staat positief in dit besluit en staat achter dit speerpunt in de begroting.

Het CDA vindt het belangrijk dat we blijven investeren in wat onze gemeenschap sterk maakt. In betaalbare woningen, goede zorg dichtbij huis, veilige dorpen en bloeiende verenigingen. We willen dat ondernemers kunnen groeien en dat vrijwilligers de waardering krijgen die ze verdienen. Juist nu we weer wat financiële ademruimte hebben, moeten we die inzetten om samen verder te bouwen aan een leefbare en verbonden gemeente.

De basis is gelegd: de begroting is gezond, de koers is duidelijk en de samenwerking is sterk. Dat willen we vasthouden. Niet door achterover te leunen, maar door met elkaar te blijven werken aan een gemeente waar mensen zich thuis voelen, waar kansen zijn voor iedereen en waar we elkaar weten te vinden in goede én mindere tijden.

Eigen koers houden maakt sterk — en met vertrouwen, verbondenheid en realisme bouwen we samen aan een mooie toekomst voor Oude IJsselstreek.

Rest mij nog de organisatie, Griffie en College te bedanken voor hun inzet.

Tot zover voorzitter in de eerste termijn.

Jeanette Elstak

Fractievoorzitter CDA

(Uitgesproken door Guido Hakvoort)